PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2023/165

ze dne 12. ledna 2023

týkající se žádosti o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Článek 4: Konec mučení a nelidského zacházení na hranicích Evropy“ podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788

(oznámeno pod číslem C(2023) 39)

(Pouze italské znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788 ze dne 17. dubna 2019 o evropské občanské iniciativě ([1]), a zejména na čl. 6 odst. 2 a 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Komisi byla dne 14. listopadu 2022 předložena žádost o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Článek 4: Konec mučení a nelidského zacházení na hranicích Evropy“.

(2) Organizátoři formulovali obecný cíl iniciativy takto: „V souvislosti s pravomocemi EU v oblasti spravedlnosti, svobody a bezpečnosti – jak jsou stanoveny v článku 78 SFEU o politikách týkajících se kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví – vyzýváme k přijetí vhodných právních předpisů, které zajistí účinné uplatňování článku 4 Listiny základních práv a dodržování zákazu násilí, mučení a nelidského a ponižujícího zacházení na hranicích EU a ve třetích zemích, s nimiž evropské orgány nebo jeden či více členských států uzavřely dohody o omezení vstupu migrantů nebo žadatelů o azyl do Evropy, jakož i v samotných členských státech při řízení přijímání, včetně sankcí uložených při nedodržení stanovených povinností.“

(3) Další podrobnosti o předmětu, cílech a souvislostech iniciativy jsou uvedeny v příloze iniciativy. Organizátoři tvrdí, že v posledních letech roste násilí páchané na migrantech, na což upozorňují mezinárodní organizace, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Amnesty International a Human Rights Watch. Organizátoři proto naléhají na Unii, aby využila svých pravomocí a zastavila údajné porušování článku 4 Listiny základních práv, zejména pak „1) při vstupu do společného evropského prostoru regulací kontrol na hranicích a ukládáním sankcí zemím, které otevřeně porušují zákaz násilí, mučení a nelidského a ponižujícího zacházení; 2) ve třetích zemích v souvislosti s operacemi k externalizaci hranic EU, a to ukládáním sankcí členským státům, které uzavírají dohody, v nichž není stanoveno sledování dodržování článku 4; 3) při stanovování norem pro přijímání platných během celého pobytu na území EU, a to ukládáním sankcí zemím, jejichž veřejné a/nebo donucovací orgány porušují práva migrantů nebo žadatelů o azyl“.

(4) Hlavním cílem iniciativy je tedy zřejmě vytvořit rámec pro dodržování zákazu násilí a nelidského a ponižujícího zacházení, který je zakotven v článku 4 Listiny základních práv v souvislosti s politikou Unie týkající se kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví. Pokud iniciativa tento cíl sleduje v souvislosti s kontrolami na hranicích, má Komise na základě čl. 77 odst. 2 SFEU pravomoc předkládat návrhy právních aktů. Pokud iniciativa tento cíl sleduje v souvislosti se společnou politikou týkající se azylu, doplňkové ochrany a dočasné ochrany, má Komise pravomoc předkládat návrhy právních aktů na základě čl. 78 odst. 2 SFEU. Pokud iniciativa tento cíl sleduje v souvislosti se společnou přistěhovaleckou politikou, má Komise pravomoc předkládat návrhy právních aktů na základě čl. 79 odst. 2 SFEU.

([1]) Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 55.

(5) Z těchto důvodů nespadá žádná část iniciativy zjevně mimo rámec pravomocí Komise, které ji opravňují předložit návrh právního aktu Unie pro účely provedení Smluv.

(6) Tímto závěrem není dotčeno posouzení, zda by byly v tomto případě splněny konkrétní hmotněprávní podmínky, které Komise potřebuje k tomu, aby jednala, včetně dodržování zásad proporcionality a subsidiarity a slučitelnosti se základními právy.

(7) Skupina organizátorů dostatečně prokázala, že splňuje požadavky stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2019/788, a určila kontaktní osoby v souladu s čl. 5 odst. 3 prvním pododstavcem uvedeného nařízení. Pro účely správy iniciativy byl konkrétně vytvořen právní subjekt.

(8) Iniciativa není zjevně zneužívající, bezdůvodná nebo šikanózní ani není zjevně v rozporu s hodnotami Unie uvedenými v článku 2 Smlouvy o Evropské unii a právy obsaženými v Listině základních práv Evropské unie.

(9) Občanská iniciativa s názvem „Článek 4: Konec mučení a nelidského zacházení na hranicích Evropy“ by proto měla být registrována.

(10) Závěr, jenž stanoví, že jsou splněny podmínky pro registraci podle čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) 2019/788, však neznamená, že Komise jakýmkoli způsobem potvrzuje věcnou správnost obsahu iniciativy, za kterou nese výlučnou odpovědnost skupina organizátorů iniciativy. Obsah iniciativy vyjadřuje pouze názory skupiny organizátorů a v žádném případě nelze mít za to, že vyjadřuje názory Komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Občanská iniciativa s názvem „Článek 4: Konec mučení a nelidského zacházení na hranicích Evropy“ je registrována.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno skupině organizátorů občanské iniciativy s názvem „Článek 4: Konec mučení a nelidského zacházení na hranicích Evropy“, kterou jako kontaktní osoby zastupují pan Marco CIURCINA a paní Maria Cristina FRANCESCONI.

V Bruselu dne 12. ledna 2023.

Za Komisi
Věra JOUROVÁ
místopředsedkyně